

هدفمندی یارانه ها منجر به رکود نشده است

دکتر مهدی فتح اله، رییس موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

جهان اقتصاد - جهان صنعت - جوان - دنیای اقتصاد

واحدهای تولید بزرگ کشور مشتمل بر ۱۶ هزار واحد صنعتی است. این واحدها محصولاتی همچون فولاد خام تا محصولات خانگی نظیر تلویزیون، یخچال و فریزر به بازار عرضه می کنند. وضعیت واحدهای صنعتی کشور بعد از هدفمندی یارانه ها را می توان از دو منظر رشد تعداد تولیدات و تعداد واحدهای بهره برداری شده بررسی کرد.

بررسی صورت گرفته بر تولیدات ۲۶ گروه اصلی صنعتی کشور طی سال های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۰ نشان از رشد تعداد تولیدات در بیشتر فعالیت های اقتصادی حکایت دارد. متوسط نرخ رشد برای این دسته از گروه های صنعتی ۱۸/۱ درصد اعلام شده است. این نرخ رشد تعداد تولیدات در صنایع معدنی به ویژه در صنایع فولادی، کاتد مس، شمش آلومینیوم، سنگ آهن، شمش روی، سیمان، کاشی که متکی به انرژی می باشد به طور متوسط ۶/۳ درصد بوده است. بررسی روند تعداد تولیدات برخی محصولات استراتژیک بخش صنعت (فولاد، سیمان و خودرو) پس از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها در سال ۱۳۹۰ نشان می دهد که تولید فولاد خام حدود ۱۴ میلیون تن و میزان محصولات فولادی حدود ۱۷ میلیون تن بوده که نسبت به مدت مشابه قبل به ترتیب ۱۱ و ۷ درصد افزایش یافته است. همچنین تولید سیمان از رشد ۱۲/۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل برخوردار بوده و به حدود ۶۶/۵ میلیون تن رسیده است. همچنین در سال ۱۳۹۰ تولید انواع خودرو نیز به مدت مشابه سال قبل با افزایش ۴/۳ درصدی مواجه بوده و به حدود ۱ هزار و ۴۱۸ هزار دستگاه رسیده است.

آمار نشان می دهد که در ۱۰ ماه سال ۱۳۹۰، تعداد ۵۰۳۰ کسب و کار جدید به بهره برداری رسیده است. در واقع به ازاء هر ماه تعداد ۵۰۳ کسب و کار جدید راه اندازی شد که نزدیک به ۱۹ درصد این کسب و کارها در حوزه صنایع کانی غیرفلزی، ۸ درصد صنایع غذایی و آشامیدنی و ۱۴ درصد صنایع تولید لاستیک و پلاستیک بوده است.

همچنین بر اساس گزارش های ارایه شده در سال گذشته حدود ۸۹ هزار فرصت شغلی ایجاد شده که صنایع غذایی و آشامیدنی، کانی غیرفلزی، تولید لاستیک و پلاستیک و ساخت فلزات اساسی در مجموع ۵۳ درصد فرصت های شغلی ایجاد صنایع کشور را به خود اختصاص داده اند.

بررسی میزان سرمایه گذاری صورت گرفته نشان می دهد که در سال ۱۳۹۰ بالغ بر ۱۱۴ هزار میلیارد ریال صرف ایجاد کسب و کارهای جدید شده که به ازای هر کسب و کار جدید ۲۳ میلیارد ریال سرمایه گذاری شده است. در این میان ۲۴ درصد سرمایه گذاری در صنایع فلزات اساسی ، ۲۰ درصد دیگر در صنایع آشامیدنی و دخانیات و حدود ۱۲ درصد در صنایع کانی غیرفلزی اختصاص یافته است.

در خاتمه می توان گفت از عمده ترین دلایل رشد تولیدات صنعتی در سال گذشته می توان به بهره برداری رسیدن طرح های بزرگ صنعتی به ویژه صنایع معدنی، اعمال سیاست های اصلاح الگوی مصرف نهاده ها و ارایه مشوق ها و تسهیلات از طرف دولت اشاره کرد.

اعمال سیاست های تجاری از طریق افزایش نرخ حقوق ورودی و افزایش دسترسی تولیدکنندگان به بازار داخلی نیز از دیگر دلایل رشد تولیدات صنعتی در سال ۱۳۹۰ بوده است.